

2021

Jaarverslag

Gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking en chronische ziekte in Arnhem

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Sociaal Domein	3
2. Toegankelijk Arnhem	5
2.1. Toegankelijke stad	5
2.2. Toegankelijke en inclusieve wijk	7
3. Apcg als expertisecentrum	8
3.1. Belangenbehartiging	8
3.2. Inzet ervaringsdeskundigheid	9
4. Vrijwilligersbeleid	9
5. Publiciteit en beeldvorming	10
5.1. Beeldvorming en media	10
5.2. Voorlichting op scholen	10
Organisatie en bedrijfsvoering	10
Bijlage A Ureninzet personeel	11
Begrippenlijst	13
Overzicht achterbanorganisaties en netwerkpartners	14

Voorwoord

Ook 2021 stond nog grotendeels in het teken van de coronacrisis. Dit had vooral gevolgen voor het uitvoeren van de fysieke activiteiten, zoals het schouwen van gebouwen en het geven van voorlichting op scholen. Ook konden we helaas nog niet met alle vrijwilligers bij elkaar komen voor een eindseizoens- of kerstbijeenkomst. Dit hebben we opgelost door in september een aantal kleinere koffiemomenten te organiseren, om de vrijwilligers te bedanken.

Ondanks alle beperkingen door corona hebben we toch veel projecten kunnen uitvoeren en ook diverse malen ingesproken in de Raad. Dit kunt u allemaal lezen in het jaarverslag dat voor u ligt.

Enkele hoogtepunten dit jaar waren: de publicatie van onze podcast Inclusiecast Arnhem; onze bijdrage aan de themabijeenkomsten VN-verdrag Handicap voor de Arnhemse inclusieagenda; de schouw van de 1e hoofdlooproute in Malburgen-Oost en de stappen die gezet zijn voor het inclusief maken van speeltuinen.

Er is veel werk verricht om het stemmen en de stembureaus toegankelijker te maken voor de Tweede Kamerverkiezingen 2021 en de Gemeenteraadsverkiezingen in 2022. Daarnaast hebben we in aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen vanaf oktober samen met Bijzonder in Arnhem en RTVConnect wekelijks aandacht besteed aan het VN-verdrag Handicap. Aan de hand van een artikel werd een stelling gemaakt en interviews gehouden met inwoners en politici. Dit leverde informatie op voor de achterban over de standpunten van de politieke partijen.

Ook kregen we de nodige meldingen binnen vanuit de achterban, zoals over sneeuwoverlast, ontoegankelijke afvalcontainers en de nieuwe beleidsregels van AVAN. Hierover gingen wij in gesprek met de gemeente en over de toegang tot AVAN werd door de Raad zelfs een rondetafelgesprek georganiseerd, waar wij aan hebben deelgenomen.

In 2021 hebben we van een aantal bestuursleden afscheid genomen en ook nieuwe verwelkomd. Vanaf oktober heb ik het stokje van voorzitter overgenomen van Dick Cochius. Hierbij wil ik Dick heel erg bedanken voor al zijn inzet en het delen van zijn kennis!

Tenslotte wil ik alle vrijwilligers ontzettend bedanken voor hun inzet en betrokkenheid. En onze achterban voor het delen van hun ervaringen en signalen. Zonder jullie inbreng is het immers niet mogelijk om een goed beeld te schetsen van het dagelijks leven met een beperking. En daarmee een krachtige belangenorganisatie te zijn.

Marjolein van den Broek, voorzitter Apcg

1. Sociaal domein

Adequate voorzieningen zijn een voorwaarde om te kunnen meedoen in de samenleving. Het Apcg bundelt en analyseert signalen uit de praktijk en brengt deze onder de aandacht van adviesraden, gemeente, organisaties in het veld etc.

Wonen en leven in Arnhem

Visie sociaal domein

In maart heeft de gemeente een online bijeenkomst georganiseerd voor de stad voor de ontwikkeling van een nieuwe visie sociaal domein. Hier heeft het Apcg ook aan deelgenomen. Voorafgaand hadden wij al een mail gestuurd aan de gemeente met ons standpunt. Een belangrijk aandachtspunt voor ons is dat kernwaarden van het VN-verdrag Handicap, zoals autonomie en gelijkwaardigheid, terug te vinden zijn in de visie. Wij streven naar een visie die het eigen leven leiden tot doel heeft en mogelijk maakt. Vanaf december werd de visie in de Raad behandeld. Wij hebben vooraf [een schriftelijke reactie gestuurd](#) met onze visie.

Hulpmiddelen

De VNG is in 2020 gestart met het project Verbeteragenda hulpmiddelen. Daaruit zijn handreikingen en convenanten voortgekomen over het verstrekken van hulpmiddelen. Met de convenanten wordt de positie van de inwoners verbeterd, daarom worden gemeentes opgeroepen ze te ondertekenen. De gemeente Arnhem vindt echter dat de convenanten nog doorontwikkeld moeten worden. In 2021 heeft het Apcg hierover een aantal gesprekken gevoerd met de gemeente. Voor het convenant verhuizen heeft de gemeente vervolgens samen met andere gemeentes een onderlegger gemaakt, met een aantal uitzonderingen voor overname. De gemeente benadrukt dat het gaat om noodzakelijke situaties en dat ze zich verplichten altijd naar een goede oplossing te zoeken. Het Apcg en Bijzonder in Arnhem hebben in hun reactie opgeroepen niet het convenant dicht te timmeren met uitzonderingen, maar vooral altijd met de gebruiker in gesprek te gaan en de regie zoveel mogelijk bij de inwoner te leggen. Tevens moet worden gemonitord hoe vaak wordt afgeweken. Over het convenant maatwerk voeren we nog overleg.

Wijkteams

In juni hebben wij met de teamleider van het wijkteam en aandachtsfunctionaris WRVH (wonen, rolstoelen, vervoer en hulp bij huishouden) en een vertegenwoordiger van het expertiseteam een gesprek gevoerd over beleidsregels vervoer, hoe maatwerk tot stand komt en de uitgangspunten van het VN-verdrag Handicap. De vraag die we moeten beantwoorden is hoe krijgen we het Wmo-beleid meer inclusief.

Pgb beleid

De gemeente heeft evaluatief onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het Pgb-beleid. In 2020 zijn interviews afgenomen met inwoners en organisaties. De resultaten hiervan zijn in januari 2021 besproken in een spiegelbijeenkomst waar o.a. het Apcg, adviesraad Jeugd en Wmo, Bijzonder in Arnhem en ook Per Saldo aan hebben deelgenomen. Het Apcg streeft er naar dat het Pgb als volwaardig en regieversterkend instrument wordt gezien, waardoor de zorg en ondersteuning flexibel en in samenhang inzetbaar is. Naast onze visie hebben we in onze reactie op het verslag een aantal aanbevelingen gedaan, zoals trainingen voor wijkcoaches om het gesprek goed te kunnen voeren en voor inwoners om hun vaardigheden te vergroten; meer innovatief beleid stimuleren en het toetsen van het Pgb-beleid aan het VN-verdrag.

AVAN

Kortingpas Wmo - vanaf april zijn de nieuwe beleidsregels ingegaan voor de toegang tot de kortingpas van AVAN. Zo wordt de pas ingetrokken als iemand er minder dan 12 x per jaar gebruik van maakt. Hier is wel maatwerk voor mogelijk, maar dan moet een structurele vervoersbehoefte worden aangetoond. Een andere maatregel is dat inwoners niet meer met AVAN kunnen reizen met scootmobiel bij het overbruggen van een afstand minder dan 5 km. Al eerder hebben wij aangegeven dat niet iedereen altijd 5 km kan overbruggen met de scootmobiel. Er zijn ook inwoners met een wisselende belastbaarheid of een fysieke beperking. Het Apcg heeft naar aanleiding van klachten over de uitvoering, de bereikbaarheid en de kennis van het team waar contact mee kon worden opgenomen [een brief gestuurd aan de gemeente en wijkteams](#) (punt 11). Dit is toen verbeterd. Het Apcg heeft gesprekken gevoerd met politici over de knelpunten en [een reactie gegeven aan de Gelderlander](#). In april heeft de Raad een rondetafelgesprek georganiseerd over maatwerk voor de regels, waar het Apcg aan heeft deelgenomen. Voorafgaand hebben we een zoom meeting georganiseerd voor

de politiek om inwoners met een scootmobiel en een wisselende belastbaarheid te bevragen. Voor de besluitvormende vergadering hebben we nog een [schriftelijke inspraaktekst](#) (punt 11) gestuurd. Uiteindelijk heeft de wethouder [toegezegd](#) dat er ook voor de regel minder dan 5 km reizen met scootmobiel maatwerk wordt mogelijk gemaakt.

De gemeente heeft de inwoners hier echter niet actief over geïnformeerd. Het Apcg is geen voorstander van dit soort regels die obstakels veroorzaken om van a naar b te gaan. Onze voorzitter heeft hier een interview over gegeven aan [Omroep Gelderland](#).

Opstaphaltes binnenstad - we hebben opnieuw aandacht gevraagd voor opstaphaltes in de binnenstad bij wethouder en gemeente. Hier zit geen vooruitgang in.

Wonen

In 2021 is er landelijk en lokaal veel aandacht besteed aan wonen. Zo heeft iederin samen met de Woonbond een [onderzoek gehouden over toegankelijk wonen](#). De knelpunten die genoemd worden, horen we in Arnhem ook. Zo is er weinig aanbod van ROWO woningen (rolstoelwoningen), en zijn de woningen ook niet altijd geschikt. Soms zijn appartementen wel toegankelijk, maar het complex niet. Zelfs niet bij nieuwbouw. Mensen ervaren in het hele zoekproces weinig eigen regie, ook omdat ze afhankelijk zijn van corporatie of gemeente voor woningaanpassingen. Er is niet bekend wat de vraag is naar toegankelijke woningen.

Om beweging te krijgen in het vergroten en verbeteren van de woonvoorraad hadden we een symposium gepland in september. Aangezien de gemeente in dezelfde tijd een thema-bijeenkomst over wonen en de buurt organiseerden hebben we uiteindelijk de krachten gebundeld. Het Apcg heeft hier ook [de visie op wonen](#) met aanbevelingen gepresenteerd, waaronder het onderzoeken van de woonbehoefte van mensen met verschillende beperkingen en de kwaliteit van de woonvoorraad. De wensen en knelpunten zijn opgenomen in de Arnhemse inclusie agenda.

Mobiliteit

Kentekenparkeren - de gemeente wil in 2022 kentekenparkeren invoeren. Met een scanauto wordt dan gecontroleerd of mensen betaald hebben voor het parkeren. Wij hebben bij de behandeling in de Raad [aandacht gevraagd voor inwoners met een passagierskaart](#) (punt 4.3.) die met verschillende auto's vervoerd worden en laagdrempelig van kenteken moeten kunnen wisselen. Dit leidde tot de motie dat het pas mag worden ingevoerd als de knelpunten zijn opgelost. De gemeente heeft uiteindelijk voor een systeem gekozen waarbij een gratis parkeervergunning kan worden aangevraagd door houders van een gehandicaptenparkeerkaart. Inwoners die niet digitaal zijn kunnen de kentekens ook telefonisch doorgeven.

Treinassistentie - er zijn diverse klachten binnengekomen over de assistentieverlening van NS. Vanwege een tekort aan personeel was er regelmatig geen assistentie beschikbaar in de regio. We hebben dit gemeld bij Rocov. Uiteindelijk blijkt dit een landelijk probleem te zijn en wordt dit breder opgepakt.

Inkomen

Gelrepas – vanaf 2021 krijgen inwoners van de gemeente een maximum te besteden tegoed per jaar dat zij aan verschillende participatiedoelen kunnen besteden. Dit tegoed verschilt per leeftijdscategorie. We volgen bij onze achterban of het nieuwe systeem problemen oplevert. Zoals het lagere budget voor mensen 65+. Hier zijn ook mensen bij die gebruik willen maken van bijvoorbeeld revalidatiezwemmen. Veel activiteiten waren in 2021 vanwege corona echter nog niet toegankelijk. We hebben dit besproken met de adviesraad Werk en Inkomen.

Verzekering CZG - we hebben opnieuw verbeteringen voorgesteld bij de gemeente voor de verzekering CZG. In 2020 hebben we een inventarisatie gehouden onder de gebruikers en doorgegeven waar behoefte aan is. Vanwege corona is een fysiek overleg met Menzis toen niet doorgegaan. Dat is ook niet gelukt in 2021. Menzis heeft zowel voor 2021 als voor 2022 geen van onze voorgestelde wijzigingen doorgevoerd. In 2022 willen we opnieuw een fysiek gesprek met Menzis voeren.

Werk

In april heeft de Raad het rapport 'naar een diverse en inclusieve organisatie' besproken. Op verzoek van de politiek heeft het Apcg een advies gestuurd aan de Raad over de [bestuursopdracht](#) (punt 3) 'Een diverse en inclusieve organisatie'. Hierin wordt de ambitie omschreven hoe de gemeente in de organisatie wil werken aan een betere afspiegeling van de stad en een inclusieve cultuur. Dit betreft ook mensen uit onze achterban.

2. Toegankelijk Arnhem

2.1 Toegankelijke stad

Arnhemse standaard toegankelijkheid

Handboek toegankelijkheid Openbare Ruimte – in 2021 hebben we nog input geleverd op de uiteindelijke criteria en de hoofdlooproutes. In september is het binnen de gemeente gepresenteerd. Het handboek wordt nog verder ontwikkeld, o.a. over het oversteken en speeltuinen.

Voor de doorontwikkeling voor oversteken hebben we in september samen met ervaringsdeskundigen, de gemeente (o.a. verkeerskundigen) en [Accessibility 2](#) oversteeksituaties bezocht met als doel om te laten zien wat knelpunten zijn in huidige oversteekbeleid van de gemeente. Afsproken is om bij een aantal herinrichtingen te bekijken hoe oversteken inclusiever kunnen worden ingericht. Op basis van die ervaringen kunnen dan normen hiervoor aan het handboek worden toegevoegd.

De doorontwikkeling over speeltuinen wordt gekoppeld aan de gemeentelijke pilot over inclusief spelen. Apcg neemt deel aan deze pilot. De voorzitter en zijn opvolger zijn met Bijzonder in Arnhem, wethouder Martien Louwers en afvaardiging vanuit gemeente naar de Dierense speeltuin geweest. Deze speeltuin geldt als een goed voorbeeld voor inclusief spelen. Daarna hebben we deelgenomen aan de scan van de Leuke Linde, een particuliere speeltuin. De scan is de toets van de richtlijnen van [SamenSpeelNetwerk](#). Op basis van het resultaat maakt de Leuke Linde een plan voor een inclusieve speeltuin. Kennis die hierdoor wordt opgedaan kan gebruikt worden om tot normen te komen voor het handboek.

Pilot AST - in november is het Apcg met een pilot gestart in het kader van de AST. Hierin wordt onderzocht wat een effectieve werkwijze is om toegankelijkheid gebouwen, projecten openbare ruimte en evenementen te toetsen en de verslaglegging daarvan. Tevens wordt vastgelegd wanneer aanpassingen worden uitgevoerd.

Procesbewaking – in startgesprek met team Inclusie, Vastgoed en OR over uitwerking AST hebben we afspraken gemaakt voor structureel overleg over knelpunten en (nieuwe) projecten met de verschillende afdelingen en ook een gezamenlijk periodiek overleg over de uitwerking AST en de samenwerking.

Evenementen - voor de AST evenementen hebben wij meegedacht over een opdracht voor Schakel025 (cultuurplatform) om het proces met de koploper ondernemers meer planmatig aan te pakken. Ook hebben we inbreng gehad op herziening van het vergunningenbeleid voor evenementen.

Openbare ruimte

Sneeuwoverlast - in februari was er veel overlast door langdurige sneeuwophoping. Hierover kwamen klachten binnen van mensen die niet meer de deur uit konden, omdat er sneeuwhoppen lagen bij de oversteken of op de fietspaden. Soms kon alleen op de weg zelf gereden worden. Wij hebben twee keer een gesprek gevoerd met de gemeente (gladheidsbestrijding) of dit voorkomen kan worden door betere instructies om de sneeuw niet op de fietspaden te schuiven. Dit blijkt vooraf heel lastig te zijn. De reactie van de gemeente was dat het probleem het snelst kan worden opgelost door via Fixi, of teams Leefomgeving melding te maken als een sneeuwhoop een obstakel is. Het is belangrijk dat de gemeente dit goed aan de inwoners communiceert.

Gele Rijdersplein – er zijn verschillende opties aan de Raad gepresenteerd voor renovatie van het Gele Rijders Plein. In de voorstellen zijn de gevolgen voor de toegankelijkheid niet meegenomen. Het Apcg heeft een [schriftelijk advies gestuurd aan de Raad](#) (punt 5) en heeft in september deelgenomen aan een rondetafelgesprek. Wij zijn van mening dat een ontwerp altijd inclusief moet zijn. Dat wil zeggen dat van begin af de maatregelen voor toegankelijkheid zichtbaar zijn, zoals een hellingbaan om hoogteverschil te overbruggen. Dan kan de Raad een overwogen besluit nemen over het ontwerp, en is het ook meteen duidelijk voor mensen met een beperking hoe de toegankelijkheid is geregeld. Uiteindelijk heeft de Raad een amendement aangenomen waarin ook is opgenomen dat de toegankelijkheid moet worden verbeterd op basis van de criteria van de Arnhemse standaard toegankelijkheid, rekening houdend met de functies van het monument.

Blauwe golven – in november heeft een vervolgesprek plaatsgevonden met de projectmanager en de architect over het voorlopig ontwerp van de Blauwe Golven. We hebben o.a. benadrukt dat de ontmoetingsplek/uitzichtplek toegankelijk moet zijn.

Willemsplein – het Apcg heeft deelgenomen aan een overleg met stakeholders over de mobiliteit van het Willemsplein. Belangrijke punten zijn o.a. dat het busstation niet dynamisch moet worden ingericht en dat er een veilige opstaphalte voor AVAN moet komen.

Rijnkade – een deel van de Rijnkade wordt heringericht met keien. Bij de oversteken en de uitzichtpunten worden de keien afgeslepen. Het Apcg is in principe geen voorstander van het gebruik van keien. Wij hebben

navraag gedaan naar het gebruik van de geslepen keien bij platforms in andere gemeentes en ze zelf ook getest in een proefvak met 2 vakken: geslepen en gesorteerde keien. Het vak met geslepen keitjes is het meest comfortabel voor de grootst mogelijke groep. Comfortabel wil zeggen dat ook mensen die veel pijn en/of ongemak ervaren van een hobbelige ondergrond er gebruik van kunnen maken. Voorwaarde is wel dat ze goed gelegd, gevoegd en onderhouden worden. De gemeente heeft uiteindelijk de keuze gemaakt voor de geslepen keien.

Groene verkoeling – Wij hebben met ervaringsdeskundigen en gemeente een online sessie gehad over vergroening en toegankelijkheid. Op basis daarvan hebben we een document opgesteld met aandachtspunten en kansen van vergroening. Daarnaast hebben wij de enquête over koele zones onder onze achterban verspreid. We hebben contact opgenomen met de ambtenaren die betrokken zijn bij de acties over tegels wippen. Daarbij hebben we vooral aandacht gevraagd voor uitleg naar bewoners die willen vergroenen. Omdat hier niet een duidelijke verantwoordelijke voor is, is het onduidelijk wat de gemeente hier verder mee gaat doen. Daarnaast hebben we de mensen van vergroening gewezen op het handboek toegankelijkheid OR. Als onderdeel van de vergroening is een groen bushokje ontworpen. Deze is als pilot bij station Schuytgraaf geplaatst. Wij hebben bij inwoners die daar gebruik van maken ervaringen opgehaald en die aan de gemeente doorgegeven.

Bushalte Rijnstraat – de gemeente heeft een nieuw ontwerp gemaakt voor de bushaltes (zie pilot groene bushokjes) en de omgeving van de Rijnstraat, dat in 2022 wordt uitgevoerd. Bedoeling is dat er vergroend wordt. In de tussentijd zijn er aanpassingen gedaan voor de toegankelijkheid voor rolstoelers. Die konden van deze haltes tot nu toe geen gebruik maken. Hier is het Apcg niet bij betrokken. Naar aanleiding van vragen en klachten hierover heeft er een schouw plaatsgevonden. Daaruit bleek dat de opstelruimtes voor het oversteken niet vlak en/of ruim genoeg zijn en dat op/afritjes ontbreken op de route richting de stad. We hebben advies gegeven voor verbetering van de aanpassingen en ook voor het nieuwe ontwerp.

Hellingbaan Eusebiuskerk – de gemeente heeft de hellingbaan van het kerkplein aangepast. Er zijn hekken geplaatst om afrijden te voorkomen. Helaas worden er op marktdagen te veel fietsen geplaatst die de hellingbaan blokkeren. We hebben hier verschillende keren melding van gemaakt. De gemeente heeft daarom in 2022 een kruis gezet op de grond aan het einde van de hellingbaan. Eind 2021 hebben we weer geëvalueerd hoe inwoners de veiligheid ervaren en er zijn geen klachten meer binnengekomen. In 2022 zijn de werkzaamheden klaar en kunnen mensen ook weer langs de kerk naar de markt, ipv de hellingbaan.

Kronenburg – de wijk Kronenburg wordt de komende tijd heringericht, onder andere het busstation zal worden vernieuwd. Op verzoek van de gemeente hebben wij bij buurtbewoners met een beperking informatie opgehaald over hoe zij de wijk nu beleven en welke knelpunten er zijn.

Hoofdlouproute Malburgen – in november en december hebben we de hoofdlouproute van Malburgen-Oost geschouwd met gemeente en inwoners van Malburgen die gebruik maken van een rolstoel. De gemeente is in december gestart met de eerste aanpassingen.

Schuytgraaf – Begin 2021 zijn we met projectleider van Schuytgraaf, een buurtbewoner en ervaringsdeskundige op het winkelcentrum geweest. Hier ontbreekt goede geleiding voor mensen met een visuele beperking. Met de projectleider zijn afspraken gemaakt dat dit bij de werkzaamheden aan het winkelcentrum zou worden uitgebreid. Helaas bleek deze zomer dat de projectleider vertrokken was en zijn opvolger niets had overgedragen. Daarom zijn we nogmaals ter plaatse gaan schouwen, dit maal met een adviseur toegankelijkheid openbare ruimte van de gemeente. Opnieuw afspraken gemaakt en deze keer ook de aansluiting van winkelcentrum op OV kunnen meenemen. Aanpassingen staan gepland voor 2022.

Speeltuin de Kroon – Wij leverden inbreng op het ontwerpproces voor speeltuin de Kroon in de Laar.

Openbare gebouwen

Sporthal Middachtensingel – het Apcg is betrokken bij het overleg over het ontwerp van de nieuwe sporthal op de Middachtensingel. Wij hebben o.a. de wens uitgesproken voor een verschoonkamer voor volwassenen.

Willem I – door gemeente en Rijnstad is het Apcg advies gevraagd over de renovatie van Willem I. Rijnstad wil graag een toegankelijke ingang maken voor iedereen. Omdat Willem I een historisch pand is en er hoogteverschillen te overbruggen zijn, zal dit een grote uitdaging worden. Ook de lift en het toegankelijke toilet moeten vernieuwd worden.

Sport- en wijkcentrum Vredenburg – het gebouw is geschouwd. Er is een verslag gestuurd aan gemeente en beheerder. De gemeente maakt een actieplan voor verbeteringen.

Zwembad Valkenhuizen – de nieuwbouw is geschouwd. Er is een verslag gestuurd aan de gemeente.

De Kroon – het gebouw is grotendeels geschouwd. Afspraak voor schouwen van resterende deel staat begin 2022 gepland. Vanwege lockdown kon dit niet meer in 2021. Er is een eerste verslag gestuurd aan gemeente en beheerder. De gemeente maakt een actieplan voor verbeteringen.

Museum Arnhem - er is een gesprek gevoerd met het Hoofd Bedrijfsvoering van het museum over de inrichting. Vooraf hebben wij een consultatiegesprek gevoerd met mensen met een fysieke en zintuiglijke beperking en prikkelgevoeligheid.

Stadstheater - er is een verkennend gesprek gevoerd over de aanpassingen ten behoeve van de renovatie. Wij hebben goede voorbeelden aangegeven van andere theaters zoals goede rolstoelplekken, plekken voor live audiodescriptie en ook prikkelarme plekken.

Vlindertuin – we hebben advies gegeven over de verbouwing van centrum voor kunst en sociaal ondernemerschap de Vlindertuin in de wijk Geitenkamp.

Evenementen

Jeugdland - In samenwerking met Bijzonder in Arnhem hebben we in kaart gebracht hoe toegankelijk met name de locatie van de georganiseerde activiteiten uit 2020 waren. Zover mogelijk hebben we daarbij tips gegeven voor alternatieve toegankelijke locaties. Verder hebben we een document met tips over hoe je communiceert over toegankelijkheid voor Jeugdland gemaakt en aangedrongen op een (meerjaren)plan om toe te werken naar inclusieve activiteiten. Jeugdland heeft op basis van deze tips voor het zomerpaspoort 2021 een inleidende tekst over toegankelijkheid van hun activiteiten gemaakt. Op ons verzoek om evaluatie na de zomer zijn ze niet in gegaan.

Sonsbeek beelden - Wij hebben feedback gegeven op het document wat Sonsbeek over de toegankelijkheid van haar locaties gemaakt heeft. Daarnaast hebben we advies gegeven over hoe zij vrijwilligers met een beperking kunnen werven en feedback gegeven op hun vrijwilligersvacature.

Overig

Test website GelrePAS – op verzoek van de gemeente hebben wij met diverse ervaringsdeskundigen de bruikbaarheid van de nieuwe website voor de GelrePAS getest.

Test website verkiezingen – op verzoek van de gemeente hebben wij met ervaringsdeskundigen met een visuele beperking laten zien hoe zij de website voor de verkiezingen gebruiken en welke problemen ze daarbij tegenkomen. Deze informatie wordt gebruikt om de website voor komende verkiezingen te verbeteren.

Week van de toegankelijkheid en diversiteit – in het kader van de week van toegankelijkheid hebben we op woensdag 7 oktober een ervaringsparcours bij Rozet georganiseerd. Hierbij hebben we voorbijgangers uitgenodigd om te ervaren hoe het is om tussen alle geparkeerde fietsen en scooters je route te vinden wanneer je een visuele beperking hebt of gebruik maakt van een rolstoel. RTVConnect heeft hiervan een item gemaakt (zie Apcg in de media). Daarnaast hebben we deelgenomen aan de filmavond in Focus georganiseerd door de gemeente en Bijzonder in Arnhem, en het aansluitende gesprek over inclusie van inwoners met een beperking en chronische ziekte. Ook hebben we hier inwoners voor geworven.

Hoge Nood app – in extra opdracht van de gemeente hebben we een plan gemaakt voor hoe in kaart gebracht kan worden waar nog openbare toiletten nodig zijn en hoe deze aan de hoge nood app kunnen worden toegevoegd. Om te beginnen hebben we afspraken gemaakt met hoge nood over het aanleveren van de huidige data en een GIS specialist bij de gemeente gevraagd om deze data te koppelen aan data van de hoofdlooproutes. Uiteindelijk is de data niet meer in 2021 bij de GIS specialist gekomen. Dit project wordt voortgezet in 2022.

Afval – we hebben met de wethouder gesproken over de ontoegankelijke GFT-containers. Er zijn nog steeds geen goede oplossingen. De containers die op de markt verkrijgbaar zijn zijn veel duurder, dus de gemeente gaat dit niet doen. Advies is om hiervoor de raad te benaderen. Ook zijn er nog problemen met de toegankelijkheid van de restafvalcontainers (bijvoorbeeld geen op/afritjes) en het probleem of zelfs gevaar van de bijplaatsingen. Afsproken is om hiervoor samen met de teams Leefomgeving een bewustwordings sessie te organiseren, zodat zij het kunnen oppakken in de wijken.

2.2 Toegankelijke en inclusieve wijk

Herinrichting – projecten in de wijk vindt u terug bij Openbare Ruimte, zoals winkelcentrum Schuytgraaf en de speeltuinen.

Inclusieve wijken - bij een deel van de themabijeenkomsten is gesproken over inclusieve wijken.

Sportveld Schuytgraaf - voor de ontwikkeling van multifunctioneel sportveld in Schuytgraaf hebben wij inwoners met beperking geworven voor de klankbord groep. Dit op verzoek van betrokken opbouwwerker.

3. Apcg als expertisecentrum

Het ondersteunen van de (inwoner)participatie van alle doelgroepen.

3.1. Belangenbehartiging

Platform voor mensen met een verstandelijke beperking

Ook de bijeenkomsten van het platform stonden grotendeels in het teken van de Arnhemse inclusie agenda. Drie van de leden hebben deelgenomen aan de voorbereiding van de themabijeenkomsten met de klankbordgroep van de gemeente. Twee keer is team Inclusie van de gemeente bij ons aangeschoven. De eerste keer online voor een kennismaking en input, de 2e keer fysiek om de opbrengst van de themabijeenkomsten te bespreken. In totaal hebben we 4 x een overleg gehad.

Ook heeft uitwisseling plaatsgevonden met de Sterkplaats van de HAN waar ervaringsdeskundigen worden opgeleid. Eén van onze platformleden wil daar de opleiding gaan volgen en een van de studenten uit Arnhem wil bij ons in het platform gaan deelnemen.

Belangenbehartiging GGz

We hebben de werving gedaan voor de klankbordgroep van de gemeente voor de themabijeenkomsten VN-verdrag Handicap en het onderzoek naar inclusieve gemeentelijke communicatie door het Verwey Jonker Instituut. Daarnaast belangenbehartiging sociale domein, toegankelijkheid, begeleiding, werk.

In oktober hebben we de landelijke ABCD-Popeldag bij Vitale Verbindingen bijgewoond. Het thema was Inclusie.

Verkiezingen

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen hebben we aandacht besteed aan stemmen met een verstandelijke beperking en het belang van begrijpelijke taal in de politiek. Samen met de LFB hebben we hierover een interview gegeven aan omroep Gelderland. Ook hebben we in een radio interview met RTVConnect het debat in begrijpelijke taal gepromoot. En Scalabor en de Arnhemse cliëntenraden hierover geïnformeerd.

De gemeente heeft alle stemlocaties laten toetsen door PBT consult. Wij hebben op basis van deze informatie de stembureaus verdeeld in verschillende niveaus van toegankelijkheid. Daarbij hebben we de gemeente geadviseerd over hoe zij over toegankelijkheid kunnen communiceren.

Daarnaast hebben we reactie gestuurd aan de Raad op een raadsbrief met informatie over de stemlocaties. Hierover zijn raadsvragen gesteld. De burgemeester heeft toegezegd dat er een plan wordt gemaakt voor verbeteringen in 2022 en dat de stemmal in Arnhem beschikbaar blijft. Daarna is in de Raad toegezegd dat alle stembureaus toegankelijk moeten zijn. Dit wordt gedaan door tijdelijke maatregelen, het Apcg blijft benadrukken dat er structurele oplossingen moeten komen, want ook op de andere dagen van het jaar moeten deze locaties toegankelijk zijn. Er is toegezegd dat een plan van aanpak hiervoor wordt meegenomen in het uitvoeringsplan van de inclusieagenda.

Na de verkiezingen hebben we met de communicatie adviseur van de gemeente geëvalueerd welke verbeteringen er voor 2022 kunnen worden doorgevoerd. In een gesprek met bureau verkiezingen is aangedrongen op een stemtaxi voor mensen die moeilijk naar stembureau kunnen komen. Dit gebeurt bijvoorbeeld al in Tilburg. Via de Tilburgse belangenorganisatie hebben wij de gemeente in contact gebracht met de verantwoordelijke ambtenaar in Tilburg. Verder hebben we de gemeente gevraagd om een gebarentalig stembureau in te richten zoals in Utrecht tijdens de Tweede Kamerverkiezingen. De gemeente wil dit organiseren en heeft ons gevraagd om te helpen met het werven van gebarentalige stembureauleden. Daarnaast geeft de gemeente aan het belangrijk te vinden dat stembureauleden een afspiegeling van Arnhemse inwoners zijn. Op verzoek hebben wij hiervoor een oproep via sociale media en nieuwsbrief verspreid.

Voor inwoners met een verstandelijke beperking is het stembiljet vaak ingewikkeld, en omdat het onzeker is of zij tijdens de verkiezingen van 2022 hulp in het stemhokje mogen, hebben we gevraagd om een oefenstembureau open te stellen. Mensen die het lastig vinden om te stemmen of die de stemmal graag willen uitproberen voordat ze daarmee durven te stemmen kunnen dan voor de verkiezingen oefenen. De gemeente heeft toegezegd dit te gaan organiseren.

Adviesraad Arnhem

Er zijn diverse gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de adviesraad Wmo en Jeugd en met de adviesraad Werk en Inkomen. Voor de adviesraad Wmo en Jeugd hebben we een oproep geplaatst onder de klankbordgroep voor een onderzoek over ervaringen met onafhankelijke clientondersteuning in Arnhem.

Inclusie

Het Apcg heeft bijgedragen (voorbereiding, deelname, meelesen, werving) aan de themabijeenkomsten van de gemeente (ondersteuning, onderwijs en werk) in het kader van de implementatie van het VN-verdrag Handicap. De bijeenkomst over wonen hebben we, als afscheid van onze voorzitter, zelfs samen georganiseerd. De opbrengst van de gesprekken met de stad vormen de basis voor de [Arnhemse inclusie agenda \(2021-2024\)](#). Op de [eindbijeenkomst](#) heeft nieuwe voorzitter Marjolein [onze visie op inclusie](#) verwoord. De [inclusie-agenda](#) is op 27 januari 2022 gepresenteerd aan het College en de stad. In 2022 wordt hiervoor een uitvoeringsprogramma gemaakt.

Wij hebben op verzoek van de gemeente ervaringsdeskundigen geworven voor het onderzoek wat de gemeente door het Verwey Jonker Instituut laat uitvoeren naar inclusieve gemeentelijke communicatie.

Burgerparticipatie

De voorzitter heeft deelgenomen aan het rondetafelgesprek over burgerparticipatie. De focus van het Apcg ligt bij de randvoorwaarden.

Contacten met netwerkorganisaties

Wij hebben digitaal contact onderhouden met netwerkorganisaties en platforms in het land, waaronder het Zelfregiecentrum Nijmegen (ZRCN).

Anti-discriminatie campagne

Het Apcg heeft meegedacht over de vormgeving van een antidiscriminatie campagne die Vizier Oost in opdracht van de gemeente heeft laten maken. Daarnaast zijn vrijwilligers van het Apcg betrokken bij foto's en film voor de campagne. De tekst voor discriminatie van inwoners met een beperking is op ons verzoek aangepast. Wij hebben aangegeven dat het goed zou zijn wanneer er ook aandacht zou komen voor andere (niet zichtbare) beperkingen, ook met voorbeelden. Er is voor gekozen om dit niet mee te nemen, maar uit te stellen tot een mogelijk vervolg.

Werkgeversservicepunt

We krijgen steeds vaker vragen van organisaties die meer diversiteit in hun personeel willen en ons vragen vacatures te delen met onze achterban. Wij hebben kennismakingsgesprek gehad met het werkgeversservicepunt om te horen wat zij doen en of we organisaties naar hen kunnen verwijzen.

3.2. Inzet ervaringsdeskundigheid

In 2021 is op verschillende momenten de inzet/input van ervaringsdeskundigen gecoördineerd. Dit kan zijn door intensieve werving, of ook met begeleiding.

Werving cursus politiek actief - voor Griffie Arnhem

Werving anti-discriminatie campagne - voor Vizier

Diverse oproepen onderzoek – voor Ieder(in)

Werving inwoners met een beperking voor beeldbank ihkv inclusie – voor Gemeente

Werving in gesprek met nieuwe Kamerleden - voor Ieder(in)

4. Vrijwilligersbeleid

Het Apcg vindt het belangrijk om de vrijwilligers goed te ondersteunen in hun vrijwilligerswerk en de mogelijkheid te geven zich persoonlijk te ontwikkelen.

Ook in 2021 vond veel contact met de vrijwilligers telefonisch of online plaats. Het was helaas nog steeds niet mogelijk om met alle vrijwilligers samen een feestelijke eindseizoens- of kerstbijeenkomst te houden. Wel hebben we in september 4 kleinere fysieke koffiemomenten kunnen organiseren, met de medewerkers en de voorzitter, om de vrijwilligers te bedanken.

Eind september heeft voorzitter Dick Cochius afscheid genomen met een bijeenkomst over wonen en een afscheidsreceptie in Musis Sacrum. Hiervoor waren ook alle vrijwilligers van harte uitgenodigd.

5. Publiciteit en beeldvorming

Het verbeteren van de beeldvorming en acceptatie van mensen met een beperking is een belangrijke kernactiviteit van het Apcg. Ervaringsdeskundigen delen hun ervaring over het leven met een beperking (in Arnhem) bij gemeentelijk overleg, op scholen en in de media.

5.1 Beeldvorming

In de media

Gelderlander, 26 januari - artikel [Mensen met beperking in Arnhem komen door taxiregels de deur niet meer uit: 'Wij zitten altijd in een lockdown' | Arnhem | gelderlander.nl](#)

Omroep Gelderland, 27 februari – item over [toegankelijke verkiezingen voor mensen met een LVB](#)

RTVConnect, 16 maart – Youtube item 'Stemmen wanneer je blind' bent over [stemmen met de stemmal](#)

RTVConnect, 17 maart – radioitem met voorzitter Dick Cochius over verkiezingen

RTVConnect, – radiointerview met Marjolein van den Broek over voorzitterschap

RTVConnect, 7 oktober, item over ervaringsparcours, [week vd toegankelijkheid](#)

RTVConnect, vanaf 12 oktober - wekelijkse vraagstelling over VN verdrag Handicap en radiointerview met inwoners met een beperking

RTVConnect, oktober - interview podcastmaker over lancering van de Inclusiecast Arnhem

Ieder(in), 3 november – interview [scheidend voorzitter Dick Cochius over lokale belangenbehartiging](#)

RTVConnect, 23 november – [tvitem over AVAN-pas](#)

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is 10 x verschenen + extra nieuwsbrief verkiezingen.

Podcast Inclusiecast Arnhem

Medio 2021 is de inzet van de communicatiemedia voor goede beeldvorming en bewustwording, verschoven van het maken van video's naar podcasts. Er zijn vijf video's geplaatst op Facebook. Er is in oktober gestart met de 1^e podcast. In november en december zijn deel 2 en 3 gepubliceerd.

Project politieke partijen en inclusie

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen hebben wij vanaf oktober samen met Bijzonder in Arnhem en RTV Connect wekelijks aandacht besteedt aan het VN-verdrag Handicap. Elke week stelden we doormiddel van een vraagstelling een artikel uit het verdrag centraal. Op maandag werd een inwoner met een beperking geïnterviewd in het radioprogramma Lunchpauze van RTV Connect over diens ervaringen met het onderwerp. Op vrijdag werd in hetzelfde radioprogramma een politieke partij om reactie gevraagd. De vraagstellingen en interviews zijn terug te lezen en luisteren via onze [website](#).

5.2. Voorlichting op scholen

Vanwege de coronamaatregelen was het niet mogelijk om fysieke voorlichtingen te geven. De scholen wilden zich ook niet vastleggen vanwege de wisselende coronamaatregelen. We hebben tijd gestoken om aan ons programma te werken. Er was wel interesse in een videopresentatie van de voorlichters. Speciaal voor groep 8 hebben we een Zoomvideo gemaakt, met daarin de 5 meest gestelde vragen aan de voorlichters.

Organisatie en bedrijfsvoering

De gemeente Arnhem heeft twee projecten ten uit voering gegeven aan het APCG, met name te noemen de Hoge Nood App en de Arnhem Standaard Toegankelijkheid (AST). Voor beide projecten ontvangt het APCG subsidie die overloopt in het jaar 2021 naar 2022.

1. Hoge Nood App - hierbij gaat het Apcg zich inspannen om extra toiletten in de app opgenomen te krijgen
2. Pilot AST – hierin wordt aan de hand van een aantal schouwingen van gebouwen, projecten OR en evenementen geanalyseerd wat een effectieve werkwijze is en tijdsinvestering

Bijlage A Ureninzet personeel

Project/doel	Actie	Uren
1. Sociaal domein		10
Wonen en leven in Arnhem	<i>Signalen achterban analyseren en adviseren aan gemeente, wijkteams, leveranciers</i>	
<i>Visie sociaal domein</i>	Ongevraagd advies aan Raad met onze uitgangspunten	
<i>Pgb-beleid</i>	Deelname spiegelgesprek en gevraagd advies rapport Pgb-beleid	
<i>Hulpmiddelen</i>	Diverse gesprekken met gemeente over VNG-convenanten	
<i>Sociale wijkteams</i>	Gesprek met wijkteam en expertiseteam over maatwerk	
<i>Mobiliteit AVAN</i>	Diverse mails over uitvoering beleidsregels en deelname aan rondetafelgesprek van de Raad; reacties in media	
<i>Wonen</i>	Deelname aan diverse landelijke online meetings over wonen; voorbereiding themabijeenkomst over wonen	
<i>Mobiliteit OV</i>	Klachten doorgegeven over treinassistentie aan Rocov	
<i>Mobiliteit parkeren</i>	Gevraagd advies groene bushalte	
<i>Inkomen</i>	Inspraakreactie over kentekenparkeren	
<i>Werk</i>	Gesprek gemeente over pakket CZG en inventarisatie Gelrepass Gevraagd advies aan de Raad over bestuursopdracht "diverse en inclusieve gemeente"	
2.Toegankelijk Arnhem		9
2.1.Toegankelijke stad	<i>Het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte en evenementen in Arnhem en inclusie in algemeen beleid</i>	
<i>Arnhemse Standaard</i>	Bijdrage aan handboek openbare ruimte; doorontwikkeling ogv oversteken en speeltuinen; start pilot AST	
<i>Toegankelijkheid</i>	Advies diverse projecten o.a. Rijnkade, Blauwe Golven, Gele Rijdersplein, Willemsplein, groene verkoeling	
<i>Openbare ruimte</i>	Advies diverse projecten o.a. Stadstheater, Museum, zwembad Valkenhuizen, sporthal Middachtensingel	
<i>Openbare gebouwen</i>	Advies diverse evenementen zoals Jeugdland en Sonsbeek beelden	
<i>Evenementen</i>	Ervaringssparcours in de binnenstad	
<i>Week van de toegankelijkheid</i>	Meerdere gesprekken met de wethouder over toegankelijkheid (GFT)-containers en probleem van bijplaatsingen	
<i>Diftar</i>	Start extra project voor in kaart brengen openbare toiletten	
<i>Hoge Noodapp</i>	Test diverse websites	
<i>Overig</i>		
2.2. Belangenbehartiging in de wijk	<i>Het verbeteren van de toegankelijkheid en leefbaarheid in de wijken</i>	
	Diverse projecten o.a. achterbanraadpleging inclusieve speeltuinen;	
3.Apcg als expertisecentrum		9
3.1.Belangenbehartiging	<i>Het ondersteunen van de (inwoner)participatie van alle doelgroepen</i>	
<i>Meldpunt</i>	Afhandeling klachten en signalen via ons meldpunt en social media	
<i>Belangenbehartiging voor mensen met een LVB</i>	Ondersteunen platform LVB bij leveren input voor Arnhemse inclusie agenda en de toegankelijkheid van de verkiezingen.	
<i>Belangenbehartiging Ggz</i>	Diverse contacten belangenbehartiging sociaal domein en inclusie	
<i>Overleg adviesraad Wmo</i>	Overleg over Pgb-beleid en onafhankelijke clientondersteuning	
<i>Inclusie</i>	Bijdrage aan themabijeenkomsten t.b.v. Arnhemse inclusie agenda	
<i>Verkiezingen</i>	Doorontwikkeling toegankelijk stemmen	
<i>Burgerparticipatie</i>	Deelname rondetafelgesprek burgerparticipatie	
3.2. Inzet ervaringsdeskundigheid	<i>Werving en/of coördinatie ervaringsdeskundigen externe organisaties</i>	
	Diverse projecten van o.a. Vizier, Griffie, Ieder(in)	
4.Vrijwilligersbeleid		4
	Werving, aanname en afscheid vrijwilligers; Ondersteuning en coördinatie bij uitvoering vrijwilligerstaken; Contact onderhouden met (wijk)vrijwilligers;	
5.Publiciteit en beeldvorming		7

5.1. Beeldvorming PR	Diverse keren meegewerkt aan een artikel of item van Arnhemse media; De nieuwsbrief is 10 keer verschenen Videoreeks (5) met Arnhemmers in gesprek over toegankelijkheid Start podcast inclusiecast Arnhem (3)	
5.2. Scholenvoorlichting	Er is 1 les gegeven op 1 basisschool Er is een Zoomvideo gemaakt voor leerlingen van groep 8 ivm corona;	
Bedrijfsvoering		
Organisatie en bedrijfsvoering	Werving nieuwe bestuursleden Jaarverslag 2020 Financiële administratie Rapportages jaarplan 2021 Brainstorm jaarplan 2022 Gesprek met wethouder Martien Louwers over organisatie Jaarplan 2022 Gesprek (2x) met accountmanager Aanvraag subsidie Hoge Nood app Aanvraag subsidie pilot AST	7
Totaal projecturen		46
Secretariaat	Secretariële werkzaamheden	10

Begrippenlijst

Achterban Apcg – Inwoners van Arnhem met een fysieke, zintuiglijke en (licht) verstandelijke beperking, chronisch zieken en inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Algemene voorziening - Een voorziening, dienst of activiteit die voor iedereen te gebruiken is.

Aanvullend vervoer Arnhem Nijmegen (AVAN) – Taxivervoer dat ook geschikt is voor mensen in een rolstoel of met scootmobiel. Om hiermee met korting te reizen heb je een Wmo-pas nodig.

Belangenbehartiging - Belangenbehartiging is gericht op alle levensterreinen en op de gehele samenleving. In haar rol van belangenbehartiger zoekt het Apcg actief het gesprek met alle organisaties en instanties wier beleid van invloed is op het leven van mensen met een beperking. Een belangrijk onderdeel is het geven van voorlichting en het vergroten van bewustwording.

Inclusie – Iedereen kan volwaardig deelnemen aan de samenleving. In een inclusie-agenda wordt opgenomen welke maatregelen hiervoor nodig zijn (voor verschillende doelgroepen).

Keukentafelgesprek - Een gesprek dat met een inwoner plaatsvindt, meestal thuis, door een coach van het sociale wijkteam. Het gesprek is bedoeld om zicht te krijgen op de situatie van de inwoner, wat hij of zij zelf nog kan, waar hij /zij ondersteuning in kan zetten vanuit het sociale netwerk, en waar mogelijk professionele ondersteuning nodig is.

Maatwerkvoorziening - Een voorziening die afgestemd is op de persoonskenmerken van de gebruiker. Voor een maatwerkvoorziening wordt een beschikking afgegeven, waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

Onafhankelijke clientondersteuning - De cliëntondersteuners zijn onafhankelijk van de gemeente en zorgverleners. Zij kunnen helpen bij het oplossen van kwesties met uw gemeente of hulpverlener o.g.v. zorg, welzijn, jeugdhulp, arbeidsparticipatie, passend onderwijs. De dienstverlening is gratis.

Persoonsgebonden budget (PGB) - Dit is een geldbedrag waarmee mensen hun eigen zorg kunnen inkopen.

Sociaal Wijkteam - Team van 10 tot 12 generalistisch werkende professionals, die de toegangspoort vormen voor alle vormen van zorg en ondersteuning in hun gebied, en daarnaast lichtere, niet intensieve en relatief kortdurende ondersteuning bieden.

Team Leefomgeving (TLO) - Team van ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de algemene voorzieningen in de wijken. Ze stellen samen met de wijk vast waar behoefte aan is en zijn verantwoordelijk voor de wijkplannen en de besteding van de wijkmiddelen.

VN-verdrag (inzake de rechten van personen met een) Handicap - Op 13 december 2006 is het Verdrag inzake de rechten van personen met een beperking door de VN vastgesteld. In dit verdrag hebben de landen afgesproken wat er op allerlei levensdomeinen gedaan moet worden om te zorgen dat kinderen en volwassenen met een beperking net als iedereen een goed en actief leven kunnen hebben midden in de samenleving, en eigen keuzes kunnen maken. Nederland heeft het verdrag in 2016 geratificeerd. Landelijk wordt de titel inmiddels afgekort tot VN-verdrag Handicap.

Zorgverstrekking in Natura (ZIN) - Bij ZIN neem je zorg af van de zorgaanbieder met wie de gemeente een contract heeft.

Achterban(organisaties) en netwerkpartners

- Klankbordgroepleden Apcg
- Ieder(in)
- Reumapatiëntenvereniging Arnhem (RPVA)
- Nederlandse Vereniging Autisme (NVA)
- Alzheimer Nederland
- Hersenletsel.nl
- Epilepsievereniging
- Longfonds
- PAL (polyartrose lotgenoten)
- Nierpatiëntenvereniging
- Multiple Sclerose vereniging
- Spierziekten Nederland (VSN)
- Diabetesvereniging
- Stichting Pijn-Hoop
- Cliëntenraden Ribw, Pro Persona, Iriszorg, Woonzorgnet
- Cliëntenraden Driestroom, Philadelphia, Zorgplus, Pluryn en Siza
- Bijzonder in Arnhem
- Oogvereniging Nederland/Gelderland
- Stichting Hoormij/NVVS
- Stichting Bartimeus/Accessibility
- Meldpunt Vrijwillige Thuiszorg
- Siza
- Stichting Intermobiel
- ErvaarMEE Arnhem
- Vitale Verbindingen
- StraatZaken
- Adviesraden Arnhem
- Zorgbelang Inclusief
- MEE Geldersepoort
- Partners In de Weerd
- Platform Binnenstad Arnhem
- Uniek Sporten
- Ruimtekoers
- Bewonersgroep Arnhems Hart
- RTVConnect
- KunstMetMekaar
- Schakel025